

KYLPLYLÄSAAREN UIMARANTA – UIMAVESIPROFILI

HAAPAVEDEN KAUPUNKI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 06601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 06600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi

SISÄLLYS

1. YHTEYSTIEDOT

- 1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot
- 1.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot
- 1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot
- 1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot
- 1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

- 2.1 Uimarannan nimi
- 2.2 Uimarannan ID-tunnus
- 2.3 Osoitetiedot
- 2.4 Koordinaatit
- 2.5 Kartat
- 2.6 Valokuvat

3. UIMARANNAN KUVAUS

- 3.1 Vesityyppi
- 3.2 Rantatyyppi
- 3.3 Rantavyöhykkeen ja lähiympäristön kuvaus
- 3.4 Veden syvyyden vaihtelut
- 3.5 Uimarannan pohjan laatu
- 3.6 Uimarannan varustelutaso
- 3.7 Uimareiden määrä (arvio)
- 3.8 Uimavalvonta
- 3.9 Huolto ja kunnossapito

4. SIJAINTIVESISTÖ

- 4.1 Järven kuvaus
- 4.2 Vesistöalue
- 4.3 Vesienhoitoalue
- 4.4 Pintaveden ominaisuudet
- 4.5 Pintaveden laadun tila

5. UIMAVEDEN LAATU

- 5.1 Uimaveden laadun seurantakohdan sijainti
- 5.2 Näytteenottotiheys
- 5.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi
- 5.4 Edellisten uimakausien tulokset
 - 5.4.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatuluokat
 - 5.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet
- 5.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen
 - 5.5.1 Syanobakteerien seuranta
 - 5.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen
- 5.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys
- 5.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun

6. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

- 6.1 Jätevesiverkostot
- 6.2 Uimaveteen vaikuttavat muut pintavedet
- 6.3 Maatalous
- 6.4 Teollisuus
- 6.5 Satamat, vene-, maantie- ja raideliikenne
- 6.6 Eläimet, vesilinnut
- 6.7 Muut lähteet

7. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

- 7.1 Arviot odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen luonteesta, syistä, esiintymistiheydestä ja kestosta
- 7.2 Toimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa

8. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

- 8.1 Uimareille annettavat ohjeet
- 8.2 Tiedottaminen normaalioloissa
- 8.3 Tiedottaminen häiriötilanteissa

9. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

- 9.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta
- 9.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Haapaveden kaupunki, liikuntatoimisto PL 40, 86601 HAAPAVESI Liikuntas sihteeri Kati Mäntylä, puh. 044-7591 251
1.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot	Haapaveden kaupunki, liikuntatoimisto PL 40, 86601 HAAPAVESI Kenttämestari Sami Säynäjäaho, puh. 044-7591 394
1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Ympäristöpalvelut Helmi Rynnäkkötie 1, 86600 HAAPAVESI Ympäristöjohtaja Harri Heikkilä, puh. 044-7591 471 Ympäristöterveystarkastaja Maria Penninkangas, 044 7591 796
1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	Seilab Oy, Haapaveden toimipiste Teknologiakylä, Teknotalo 1A, Kytökyläntie 11 86600 Haapavesi Taina Haapakoski, puh. 0400 216 057
1.5 Vesi- ja viemärlaitos ja yhteystiedot	Haapaveden Energia ja Vesi oy Uusitie 81, 86600 HAAPAVESI Käyttöpäällikkö Paavo Mäkinen, puh. 044-7591 207

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi	Kylpyläsaari
2.2 Uimarannan ID-tunnus	EU-koodi: F1151071005
2.3 Osoitetiedot	Nivalantie 63, 86600 HAAPAVESI
2.4 Koordinaatit	7112877, 420050

2.5 Kartat

Kuva 1. Yleiskartta. Haapaveden kaupunki ja Haapajärven ympäristö.

2.6 Valokuvat

Kuva 2. Kylpyläsaaren hiekkaranta.

Kuva 3. Kylpyläsaaren leirintäaluetta

Kuva 4. Pallokentät

Kuva 5. Ravintolarakennus

Kuva 6. Ilmoitustaulu ja leikkialue.

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi	Järvi.
3.2 Rantatyyppi	Hiekkaranta.
3.3 Rantavyöhykkeen ja lähiympäristön kuvaus	Varsinainen uimaranta on noin 50 metrin pituinen kaistale hiekkarantaa. Uimarannalla on laituri, jonka päätyosassa on kaksi penkkiä. Samassa järvisaarekkeessa uimarannan kanssa sijaitsee myös Kylpyläsaaren leirintäalue ja rantsauna laitureineen. Rantavyöhykkeen läheisyydessä on lisäksi veneranta laitureineen ja pallokenttä.
3.4 Veden syvyyden vaihtelut	Kyseessä on säännöstelty vesistö (järvi ja joki), joten veden syvyys myös uimarannalla vaihtelee säännöstelyn mukaisesti. Vettä säännöstellään uimarannalta katsoen alavirtaan, Haapakoskesta. Veden syvyys voi vaihdella myös uimakauden aikana huomattavasti. Uimarannan laiturin loppuosaan on merkitty veden syvyydeksi 1,7 metriä.
3.5 Uimarannan pohjan laatu	Hiekkapohja.
3.6 Uimarannan varustelutaso	Uimarannalla on pukeutumistilat sekä leirintäalueen puolella wc:t erikseen naisille ja miehille. Alueella on myös lasten leikkipaikka, beach-volleykentät, minigolfkenttä, ravintola sekä vuokrattavissa saunarakennus pesutiloineen. Lisäksi alueella järjestetään erilaisia yleisötapahtumia. Pelastusvälineinä uimarannalla on käytettävissä pelastusrenkas sekä lukitsematon soutuvene. Uimarannalla ja sen läheisyydessä olevalla leirintäalueen saunalla on laiturit. Uimakauden ajaksi vedestä rajataan lasten uimiseen tarkoitettu alue poijuilla ja veden päällisillä merkeillä.
	 <p>Ranta-alue, lapsille rajattu uintialue ja laituri.</p>

	 <p>Pukukopit naisille ja miehille.</p>
3.7 Uimareiden määrä (arvio)	Arvioitu uimareiden maksimikävijämäärä on noin 100 henkilöä päivässä. Tämä määrä kuitenkin vaihtelee suuresti mm. säätilan mukaan.
3.8 Uimavalvonta	Ei uimavalvontaa.
3.9 Huolto ja kunnossapito	Uimarannan huollosta ja ylläpidosta vastaa Haapaveden kaupungin liikuntatoimi ja Kylpyläsaaren Matkailun yrittäjät. Uimakauden aikana leirintäalueen yrittäjät huolehtivat pukukoppien ja wc-tilojen siisteydestä. Liikuntatoimi huolehtii ranta-alueen siisteydestä sekä jätteastioiden tyhjäyksistä. Ennen uimakauden alkua ja uimakauden aikana liikuntatoimi vastaa rannan huollosta ja kunnostustoimenpiteistä.

4. SIJAINIVESISTÖ

4.1 Järven kuvaus	<p>Uimaranta sijaitsee Haapajärven rannalla, saarekkeessa (Kylpyläsaari) Haapaveden kaupungin tuntumassa. Kylpyläsaaren kohdalla Haapajärvi kapenee jokiuomaksi, josta vesi virtaa edelleen Pyhäjokeen. Kylpyläsaaren uimarannan kohdalla uoman leveys on noin 250 metriä.</p> <p>Haapajärvi on pintavesityypiltään hyvin lyhytviipymäinen järvi (Lv). Toissijainen tyypitys on matala humusjärvi (Mh). Ekologiselta tilaltaan Haapajärvi on luokiteltu tyydyttäväksi ja kemialliselta tilalta hyväksi. Haapajärven pituus on noin 2,5 km ja leveys enimmillään 1,5 km, järven syvin kohta, 12,5 m on joen uoman pohjoispuolella olevassa järvaltaassa. Haapajärven vesiala on 302,979 ha ja rantaviivan kokonaispituus on 11,543 km. Valuma-alueen pinta-ala on noin 1940 km².</p>
4.2 Vesistöalue	Haapajärvi kuuluu Pyhäjoen vesistöalueeseen. Pyhäjoki on pintavesityypiltään suuri turvemaiden joki. Pyhäjoen ala- ja keskiosa on luokiteltu ekologiselta ja kemialliselta tilalta hyväksi (2019). Joen ala- ja keskiosan pituus on 124,207 km ja valuma-alueen pinta-ala 3712 km ² .
4.3 Vesienhoitoalue	Oulujoen- Iijoen- Perämeren vesienhoitoalue.

<p>4.4 Pintaveden ominaisuudet</p>	<p>Näkösyvyys: 1,0 m Sameus: 4,1 FTU pH: 7,0 Klorofylli-a: 12,0 µg/l Kokonaisfosfori: 39 µg/l Kokonaistyyppi: 720 µg/l Veden viipymä: Veden korkeus: 88,14 (N2000) Virtaama: 16,6 m³/s (Mieluskoski 5/2023) Sadanta: Valunta: Yhteys pohjaveteen ja muihin vesistöihin: Pyhäjoki on jaettu kahteen vesimuodostumaan, joiden raja on Kärsämäellä. Pyhäjoen yläosa alkaa Pyhäjärvestä. Pyhäjoen ala- ja keskiosa kulkee Haapajärven läpi. Vedenlaatutiedot elokuulta 2021.</p>
<p>4.5 Pintaveden laadun tila</p>	<p>SYKEN ylläpitämään ympäristötietojärjestelmään on tallennettu Haapajärvestä kolme näytteenottopistettä, joista yksi syvänpiste. Lisäksi sillan kohdalla on yksi näytteenottopiste ja Kylpyläsaaresta alavirran puolella neljä näytteenottopistettä.</p> <p>Haapajärven ekologinen tila on tyydyttävä. Biologisten ja hydrologis-morfologisten muuttujien mukaan Haapajärven tila on hyvä, mutta fysikaaliskemiallisten muuttujien osalta tyydyttävä. Tilaluokitus on tehty pääosin kasviplanktonista ja syvänpohjajaeläimistä. Kasviplanktonin osalta Haapajärven ekologinen tilaluokka on tyydyttävä. Haapajärvellä kasviplanktonin määrää on seurattu vuodesta 1984 saakka määrittämällä veden a-klorofyllin pitoisuus pinnan läheisessä, tuottavassa vesikerroksessa (0–2 m). Koko seurantahistorian aikana järven kasviplanktonin määrä on ollut suurta ja a-klorofyllipitoisuus sekä kasviplanktonin kokonaisbiomassan osalta järven tila on pääosin kuvastanut tyydyttävää tilaluokkaa. Myös järven rehevyyttä kuvaava kasviplanktonin trofiaindeksi (TPI-indeksi) kuvastaa tyydyttävää-välttävää tilaa. Haitallisten sinilevien osuus (%) järven kasviplanktoniyhteisöstä on kuitenkin ollut erinomaisella tasolla vuodesta 2007 asti.</p>

5. UIMAVEDEN LAATU

<p>5.1 Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti</p>	<p>Uimavesinäyte otetaan uimarannan laiturilta kohdasta, jossa veden syvyys on n. 1,7 m, näytteenottosyvyys on noin 30 cm. Seurantakohtan koordinaatit: (7112787:420144). Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti on esitetty seuraavassa kuvassa.</p> 																																																														
<p>5.2 Näytteenottiheys</p>	<p>Ympäristöpalvelut Helmi valvoo säännöllisesti uimaveden laatua. Ensimmäinen näyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua ja 4 näytettä uimakauden 15.6.–31.8. aikana.</p>																																																														
<p>5.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi</p>	<p>Jokaisen näytteenoton yhteydessä tarkastellaan vettä silmämääräisesti syanobakteerien tai muiden tavallisuudesta poikkeavien esiintymien varalta.</p>																																																														
<p>5.4 Edellisten uimakausien tulokset</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Näyte</th> <th colspan="2">v. 2020</th> <th colspan="2">v. 2021</th> <th colspan="2">v. 2022</th> <th colspan="2">v. 2023</th> </tr> <tr> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>4</td> <td>1</td> <td>9</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>13</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>11</td> <td>1</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>43</td> <td>69</td> <td>4</td> <td>6</td> <td>5</td> <td>2</td> <td>16</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>35</td> <td>16</td> <td>9</td> <td>5</td> <td>33</td> <td>16</td> <td>190</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>225</td> <td>1</td> <td>25</td> <td>17</td> <td>21</td> <td>24</td> <td>4</td> <td>17</td> </tr> </tbody> </table>	Näyte	v. 2020		v. 2021		v. 2022		v. 2023		E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	1.	1	1	4	1	9	3	4	0	2.	13	1	3	2	2	11	1	23	3.	43	69	4	6	5	2	16	13	4.	35	16	9	5	33	16	190	50	5.	225	1	25	17	21	24	4	17
Näyte	v. 2020		v. 2021		v. 2022		v. 2023																																																								
	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.																																																							
1.	1	1	4	1	9	3	4	0																																																							
2.	13	1	3	2	2	11	1	23																																																							
3.	43	69	4	6	5	2	16	13																																																							
4.	35	16	9	5	33	16	190	50																																																							
5.	225	1	25	17	21	24	4	17																																																							
<p>5.4.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatuoluokat</p>	<p><i>Taulukko 1. Sisämaan uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen käytetyt raja-arvot.</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Muuttuja</th> <th>Erinomainen laatu*</th> <th>Hyvä laatu*</th> <th>Tyydyttävä laatu**</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml)</td> <td>200</td> <td>400</td> <td>330</td> </tr> <tr> <td>Escherichia coli (pmy/mpn/100 ml)</td> <td>500</td> <td>1000</td> <td>900</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Perustuu 95. prosenttipisteeseen = antilog ($\mu + 1,65 \sigma$) ** Perustuu 90. prosenttipisteeseen = antilog ($\mu + 1,282 \sigma$)</p> <p>Uimaveden laatuoluokka on erinomainen.</p>	Muuttuja	Erinomainen laatu*	Hyvä laatu*	Tyydyttävä laatu**	Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml)	200	400	330	Escherichia coli (pmy/mpn/100 ml)	500	1000	900																																																		
Muuttuja	Erinomainen laatu*	Hyvä laatu*	Tyydyttävä laatu**																																																												
Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml)	200	400	330																																																												
Escherichia coli (pmy/mpn/100 ml)	500	1000	900																																																												

	Kylpyläsaaren uimarannan uimaveden laatuluokka on ollut uimavesiprofiilin laatimisesta asti erinomainen.
5.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet	Edellisillä uimakausilla ei ole havaittu uimareille aiheuttavia terveyshaittoja uimaveden laadussa.
5.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen	Syanobakteeriesiintymiä voi muodostua Haapajärveen riippuen kesän ja edellisen vuoden sääolosuhteista. Sinilevät viihtyvät tavallisesti lämpimässä, ravinteikkaassa vedessä, mutta niitä tavataan myös vähäravinteisissa vesissä ja ääriolosuhteissakin (mm. kuumat lähteet ja aavikot). Yleensä sinilevät yleistyvät loppukesällä, jolloin vesien lämpötilat ovat tavallisesti lämmenneet korkeimmilleen. Myös sateet voivat edesauttaa sinilevien esiintymistä huuhtoessaan ravinteita pintavaluntana vesistöihin. Toisaalta pidemmän aurinkoisen jakson jälkeen pilvistyvä sää voi aiheuttaa sinilevien nousemista vesimassasta pintaan (muodostuu sinileväkukinta). Tällöin vedessä oleva sinilevämassa lähtee nousemaan kohti pintaa etsiessään syvemmillä vähentynyttä valoa.
5.5.1 Syanobakteerien seuranta	Edeltävinä uimakausina (2020–2023) ei ole havaittu syanobakteeriesiintymiä Kylpyläsaaren uimavedessä. Ympäristöpalvelut seuraavat sinilevien esiintymistä aistinvaraisesti näytteenottojen yhteydessä sekä tarvittaessa erillisillä tarkastuksilla. Lisäksi rannan ylläpitäjät seuraavat uimarannan sinilevätilannetta viikoittain rannalla käydessään. Sinilevän määrä arvioidaan asteikolla 0 - 3: 0 = EI LEVÄÄ: veden pinnalla tai rantaveden rajassa ei ole havaittavissa sinilevää. Näkösyvyys on normaali. 1 = VÄHÄN LEVÄÄ: levää on havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai pieninä tikkuina vedessä. Levää näkyy, jos vettä ottaa läpinäkyvään astiaan. Rannalle on saattanut ajautua kapeita leväraitoja. Levä heikentää näkösyvyyttä. 2 = RUNSAASTI LEVÄÄ: vesi on selvästi leväpitoista, veden pinnalle on kohonnut pieniä levälauttoja tai rannalle on ajautunut leväkasumia. 3 = ERITTÄIN RUNSAASTI LEVÄÄ: levä muodostaa laajoja levälauttoja tai sitä on ajautunut rannalle paksuiksi kasumiksi. Mikäli sinilevää havaitaan uimavedessä, tiedotetaan tästä uimarannan ilmoitustaululla. Sinilevähavainto edellyttää myös uimaveden laadun tihennettyä seurantaa.
5.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen	Kyseessä on vesiympäristö, jossa virtauksen ansiosta vesi vaihtuu koko ajan. Näin ollen syanobakteerien runsas esiintyminen on kohtalaisen epätodennäköistä. Kuitenkin mikäli välittömästi ylävirran puolella, Haapajärvellä syntyy äkillinen runsas syanobakteeriesiintymä, voi sinileviä esiintyä tilapäisesti myös Kylpyläsaaren uimarannan vedessä.
5.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys	Lehtivihreä klorofylli-a ilmentää vedessä olevien lehtivihreällisten planktonlevien runsautta. Klorofylli-a:n pitoisuus on verrannollinen järven rehevyytasoon. Mikäli pitoisuus on alle 4 µg/l, järvi on karu ja mikäli 10-20 µg/l, on järvi rehevä. Rehevoityminen tarkoittaa järvessä tapahtuvan perustuotannon lisääntymisestä aiheutuvaa kehitystä, jolloin sinileväkukinnot, piilevät, viherlevät ja muu kasviplankton yleistyvät. Haapajärven klorofylli-a pitoisuus on ollut vuonna 2021 keskimäärin 12 µg/l eli luokituksessa rehevä järvi. Kylpyläsaaren uimarannalla ei ole

	<p>havaittu makrolevän tai kasviplanktonin nopeaa lisääntymistä. Haapajärven mahdollista rehevöitymistä seurataan vuosittaisilla velvoitetarkkailunäytteillä. Mikäli tulokset viittaavat siihen, että rehevyystaso selvästi nousee, voidaan varautua mahdollisiin makrolevän tai kasviplanktonin nopean lisääntymisen aiheuttamiin haittoihin.</p>
<p>5.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun</p>	<p>Rankkasateet ja pitkät sateiset jaksot lisäävät kuormitusta vesistöön. Myös keväällä lumien sulamisen yhteydessä sulamisvesien mukana tuleva kuormitus lisää ravinnepitoisuuksia vesissä. Lisääntyvä ravinnepitoisuus lisää perustuotantoa vedessä ja todennäköisyyttä makrolevien ja kasviplanktonin haitalliselle lisääntymiselle.</p> <p>Myös veden lämpötila vaikuttaa perustuotantoon. Yleensä loppukesällä kasvaa todennäköisyys sinilevien esiintymiselle vesien lämmitessä lämpimien säiden vaikutuksesta.</p> <p>Vallitseva tuulen suunta on Haapavedellä vuositasolla ja myös kesän aikana (kesä-elokuu) lounaan suunnasta. Haapajärven selän sijaitessa uimarannalta katsoen itä-kaakossa, selällä mahdollisesti olevat epäpuhtaudet ja sinilevälautat eivät ajaudu uimarannalle tuulen ollessa vallitsevassa suunnassa. Itä-kaakon suunnasta kesä-elokuussa käy tuuli vain noin 5-10 % ajasta mittausten perusteella.</p>

6. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

<p>6.1 Jätevesiverkostot</p>	<p>Viemäröinnin piirissä on Haapaveden taajaman asukkaista lähes kaikki. Viemäriverkoston kokonaispituus on 90 km. Vuotovesien osuus kokonaisviemäriveresimäärästä on noin 45 %. Viemäröinnin piiriin kuuluu asuinkiinteistöjen lisäksi neljä koulua, yksi huoltoasema, kaksi kylmäasemaa, terveyskeskus, Valio Oy sekä HaSa. HaSalla on käytössä myös yksi umpikaivo. Kylpyläsaaren leirintäalueella on oma jätevesipumppaamo, josta runkoviemäri vesistön kautta taajaman puolelle. Taajama-alueella verkostossa on 7 jätevedenpumppaamoja, joista kaksi on ylävirran puolella rannan tuntumassa. Uimarannasta katsottuna ylävirran puolella järven pohjassa kulkee voimalaitokselta Askonlahteen (purkukaivoon) runkoviemäriinlinja. Mikäli viemäriinlinja rikkoontuisi, tai pumppaamoissa tulee häiriötilanne, kasvaa riski uimaveden saastumiselle.</p> <p>Jätevedet käsitellään Pyhäjoen rannalla sijaitsevalla biologis-kemiallisessa jätevedenpuhdistamossa, jonne menee paineviemärijoen pohjassa alavirran puolella Kylpyläsaaresta katsottuna. Käsitellyt jätevedet puretaan Pyhäjokeen. Purkupaikka sijaitsee n. 1,6 km päässä Kylpyläsaaren uimarannasta alavirtaan.</p>
<p>6.2 Uimaveteen vaikuttavat muut pintavedet</p>	<p>Haapajärveen laskee Kylpyläsaaren uimarannasta ylävirran puolella Pyhäjoki sekä muutama laskuoja, mm. Myllyoja, Ylioja ja Mustikkaoja (Kuva 1). Mainituista virtavesistä voi Haapajärveen kulkeutua ulosteperäistä mikrobipäästöä peltoviljelyssä käytetyn karjanlannan vaikutuksesta.</p>
<p>6.3 Maatalous</p>	<p>Pyhäjoen varrella on jonkin verran maataloutta, peltoviljelyä ja haja-asutusta. Haapajärven ympäristössä on muutama maatila, joilla on karjanlaidunnusta ja peltoviljelyä.</p>

	<p>Sekä peltoviljely että kotieläintuotanto kuormittavat vesistöjä. Pelloilta pintavaluntana vesistöön tulevat ravinteet ja kiintoaines luetaan hajakuormitukseksi, kotieläintuotannon ja karjanlaidunnuksen lantapäästöt pistekuormitukseksi. Peltoviljelystä vesistöön aiheutuvan kuormituksen määrään vaikuttavat mm. peltojen sijainti vesistöihin nähden, lannoitteiden käyttömäärä ja –tapa, peltojen vesitalous sekä sadannan määrästä riippuva valunnan määrä. Ravinteiden lisääntynyt määrä vedessä ja ulosteperäisten lannoitteiden käyttö peltoviljelyssä voivat edesauttaa taudinaiheuttajamikrobien esiintymistä vesistöissä. Valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaan lietalantaa ei saa levittää jäätynneeseen maahan eikä lumen päälle. Näin estetään lannan pääsyä pinta- ja pohjavesiin sulamisvesien mukana.</p>
<p>6.4 Teollisuus</p>	<p>Haapajärven välittömässä läheisyydessä ei ole teollisuutta. Järvestä reilun kilometrin päässä on Valion Haapaveden tehdas sekä Haapaveden saha, joka on erikoistunut keskikokoisen puun sahaukseen. Saha tuottaa raaka-ainetta teollisuuden ja rakentamisen käyttötarkoituksiin. Haapakoskella uimarannasta alavirtaan noin kolmen kilometrin etäisyydellä on pienempää valmistavaa puu- ja metalliteollisuutta. Mainittujen teollisuuslaitosten jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Haapaveden jätevedenpuhdistamolle.</p> <p>Haapajärven rannan läheisyydessä sijaitsee Kanteleen Voima Oy:n turvevoimalaitoksen rakenteet, jotka eivät ole tällä hetkellä käytössä. (Kuva 1)</p>
<p>6.5 Satamat, vene-, maantie- ja raideliikenne</p>	<p>Haapajärvellä ei ole varsinaista satamaa, vaan muutama pieni veneranta. Moottoriveneliikenne Haapajärvellä on vähäistä vapaa-ajan veneliikennettä ja kalastajien liikennettä.</p> <p>Uimarannan läheisyydessä n. 100 metrin päässä kulkee seututie 800 (Ylivieska – Haapavesi – Piippola – Kestilä – Vaala – Puolanka – Taivalkoski). Liikenne tiellä on yleensä kohtalaisen rauhallista, mutta liikenteen joukossa on myös jonkin verran raskasta kalustoa, jotka kuljettavat myös kemikaaleja ja öljytuotteita. Kylpyläsaaren läheisellä tieosuudella tapahtuvassa onnettomuustilanteessa syntyvä öljy- tai kemikaalipäästö voisi aiheuttaa haitta-aineiden kulkeutumisen myös Haapajärveen ja uimarannalle.</p> <p>Rautatietä ei kulje Haapaveden kaupungin keskustaaajaman läpi. Rautatie ylittää Pyhäjoen vesistöalueen Haapajärvestä ylävirran puolella olevalla Pyhäjärvellä ja alavirran puolella Pyhäjoen, Oulaisissa. Ylävirran puolella oleva ylitys on Pyhäjokea pitkin mitattuna n. 80 km:n päässä, joten rautatieliikenne nykyisellään ei aiheuta uimaveden pilaantumisriskiä Kylpysaaren uimarannalle.</p>
<p>6.6 Eläimet, vesilinnut</p>	<p>Keväällä maaliskuusta huhtikuussa sekä harvoin syksyllä uimarannasta ylävirran puolella Haapajärvellä levähtää muuttomatallaan suuriakin määriä vesilintuja. Järvellä on havaittu n. 100 yksilön laulujoutsen- ja sinisorsaparvia sekä jopa 4- 8 tuhannen naurulokkiyksilön parvia. Lisäksi on tavattu muiden sorsa- ja lokkilintujen suurehkoja, usean kymmenen yksilön parvia.</p> <p>Järvellä ei kuitenkaan näyttäisi pesivän kyseisiä muuttolintuja kuin korkeintaan muutamia pareja, vaan lähes kaikki linnut siirtyvät pesimään muualle. Muualla pesivät linnut eivät myöskään näyttäisi ruokailevan tai muuten viettävän aikaa uimakauden aikana merkittävässä määrin järvellä, lukuun ottamatta järvellä lenteleviä</p>

	muutamia lokki- ja tiirayksilöitä. Näin ollen uimakauden aikana vesilinnut tai muut luonnoneläimet eivät aiheuttane merkittävää uimaveden pilaantumiseriskiä.
6.7 Muut lähteet	<p>Huiskan alueella kahdella kiinteistöllä on kiinteistökohtaiset pienpuhdistamot, umpikaivot ja yhdellä kiinteistöllä on kaivo sekä imeytyskenttä.</p> <p>Haja- asutusalueen kiinteistöistä osalla on jätevesien käsittely toteutettu umpikaivolla, kaksiosaisella saostuskaivolla, maahan imeytyksellä tai maasuodatuksella.</p> <p>Haja-asutusalueen jätevesienkäsittelyratkaisut ei aiheuta merkittävää ulosteperäistä bakteerikuormitusta Haapajärveen eikä merkittävää pilaantumiseriskiä Kylpyläsaaren uimavedelle.</p>

7. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEEET

7.1 Arviot odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen luonteesta, syistä, esiintymistiheydestä ja kestosta	<p>Lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalitilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi viemäriputken rikkoutuminen, jätevedenpumppaamon toimintahäiriö tai muu vastaava tilanne uimarannan vaikutusalueella.</p> <p>Kylpyläsaaren uimarannan vaikutusalueella ei tällä hetkellä ole edellä mainittuja riskitekijöitä. Näin ollen uimavedelle ei ole odotettavissa lyhytkestoista saastumista.</p> <p>Myös kohtalainen virtaus uimarannan kohdalla näyttäisi edesauttavan uimaveden riittävää vaihtumista ja kuljettavan mm. pintavaluntana vesistöön tulevaa bakteerikuormitusta muualle. Tämä voidaan todeta tarkastelemalla edellisten uimakausien seurantanäytteiden tutkimustuloksia ja uimaveden laatuluokkia.</p>
7.2 Toimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa	<p>Lyhytkestoisen saastumisen aikana seurantaa tehdään ylimääräisten näytteiden avulla. Seurantakalenterin mukaisia näytteenottoja siirretään mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Mikäli terveyshaitta on mahdollinen ja asian hoitamiseksi on tarpeen, voi terveydensuojeluviranomainen antaa uimarannan haltijalle määräyksen korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä, sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.</p> <p>Kun lyhytkestoisesta saastumisesta saadaan tieto, terveydensuojeluviranomainen tiedottaa asiasta uimarannalle vietävällä tiedotteella, kaupungin internetsivuilla sekä tarvittaessa lehdistötiedotteella.</p>

8. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

8. 1 Uimareille annettavat ohjeet	<p>Uimarannalla pukukopin seinässä on ilmoitustaulu, jolla annetaan ohjeita ja tietoja uimareille:</p> <ul style="list-style-type: none"> -turvallisuusohjeet (uimarannan nimi, osoite, ylläpitäjän ja valvontaviranomaisen yhteystiedot - tiedot viimeisistä tutkimustuloksista - uimavesiluokka - uimarantaetiketti - uimavesiprofiilin perusteella laadittu yleiskuvaus uimavedestä sekä tieto mistä uimavesiprofiili löytyy - sinilevätiedote, mikäli sinilevää on havaittu
-----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - mahdolliset erityistilannetiedotteet - koirien uittaminen uimarannalla kielletty - tupakointikielto
8.2 Tiedottaminen normaalioloissa	<p>Ympäristöpalvelut Helmen internetsivuilla www.ymparistohelmi.fi on nähtävillä uimavesiprofiili, uimaveden näytteiden tulokset ja näytteenoton yhteydessä tehtyjen sinilevähavaintojen tulokset. Internetsivuja päivitetään uimakauden aikana vähintään kerran viikossa.</p> <p>Liikuntatoimi tiedottaa mahdollisista uimaveteen merkittävästi vaikuttavista asioista internetsivuillaan.</p> <p>Haapaveden kaupungin sivuilla on uimarantaluettelo ja tietoja uimarannoista.</p>
8.3 Tiedottaminen häiriötilanteissa	<p>Terveystieteiden tutkimuskeskukset tiedottavat lyhytkestoisesta saastumisesta, epätavanomaisesta tilanteesta, annetuista määräyksistä sekä muista erityistilanteista erillisellä uimarannalle vietävällä ilmoituksella. Tarvittaessa terveystieteiden tutkimuskeskukset laativat erityistilanteista lehdistötiedotteen sekä tiedottavat asiasta internetsivuilla.</p> <p>Liikuntatoimi tiedottaa mahdollisista uimaveteen merkittävästi vaikuttavista asioista internetsivuilla sekä rannalla olevalla ilmoitustaululla.</p>

9. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

9.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta	31.8.2010
9.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta *)	Uimavesiprofiili on päivitetty 30.5.2024

*) Uimavesiprofiilin tarkistamisen suositusväli on viiden vuoden välein laatuluokituksen ollessa erinomainen. Laatuluokka vaikuttaa uimavesiprofiilin tarkastamistiheyteen.

